

Sygn. akt III AUa 806/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Frańczak
Sędziowie:	SSA Ewa Drzymała (spr.) SSA Feliksa Wilk
Protokolant:	st.sekr.sądowy Dorota Stankowicz

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2012 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **S. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach Wydziału V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 29 marca 2012 r. sygn. akt V U 32/12

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 806/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 marca 2012 r. Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną przez **S. K.** decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 14 listopada 2011 r. i przyznał mu świadczenie przedemerytalne od października 2011 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca S. K., ur. (...), w okresie od dnia 1 sierpnia 2008 r. do 16 kwietnia 2011 r. był zatrudniony w Chłodniach (...) sp. z o.o. w K., a ten stosunek pracy został rozwiązany w wyniku wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę. Wyrokiem z dnia 11 października 2011 r. Sąd Rejonowy w Kielcach (do sygn. akt IV P 279/11) zasądził od Chłodni (...) S.A. na rzecz S. K. kwotę (...)zł tytułem odprawy, uznając, że przyczyną rozwiązania stosunku pracy była zła sytuacja ekonomiczna spółki, a więc przyczyna leżąca po stronie pracodawcy (przyczyna określona w ustawie z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników – Dz. U. Nr 90, poz. 844 ze zm.). W dniu rozwiązania stosunku pracy wnioskodawca

posiadał 40 lat, 6 miesięcy i 7 dni okresów zatrudnienia. Zaś w okresie od dnia 27 kwietnia 2011 r. do 26 kwietnia 2012 r. pobierał zasiłek dla bezrobotnych.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy przyjął, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie. Wnioskodawca spełnia bowiem wszystkie przesłanki z art. 2 ust. 1 pkt 2 i pkt 5 oraz ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.), które warunkują nabycie prawa do tego świadczenia. Udokumentował ponad 40-letni staż pracy, a w takim przypadku świadczenie przedemerytalne przysługuje bez względu na wiek. Pobierał też zasiłek dla bezrobotnych przez co najmniej 6 miesięcy (tj. od dnia 27 kwietnia 2011 r. do 12 kwietnia 2012 r.) i nadal jest zarejestrowany jako bezrobotny. Wykazał również, że jego stosunek pracy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy, co potwierdza wyrok Sądu Rejonowego w Kielcach w sprawie do sygn. akt IV P 279/11. W ocenie Sądu Okręgowego, niesłusznie organ rentowy kwestionował też prawidłowość złożenia przez wnioskodawcę zaświadczenia o pobieraniu zasiłku dla bezrobotnych. Zgodnie z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.), to na organie rentowy ciąży bowiem obowiązek poinformowania o warunkach i dowodach wymaganych do uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych oraz udzielania pomocy przy ubieganiu się o te świadczenia. Organ rentowy winien więc poinformować wnioskodawcę o obowiązku przedłożenia takiego zaświadczenia. W konsekwencji Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do świadczenia przedemerytalnego.

Apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. zaskarżając go w całości. Zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 oraz art. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.) i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu apelujący podniósł, że dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę do wniosku o świadczenie przedemerytalne nie dawały podstaw do przyznania mu tego świadczenia. Ze świadectwa pracy nie wynikało, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. Wnioskodawca nie dołączył również zaświadczenia potwierdzającego, że jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna, wykorzystał 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych i w jego trakcie nie odmówił bez podania uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Zaś Sąd pierwszej instancji dokonując kontroli zaskarżonej decyzji winien odnieść się wyłącznie do stanu rzeczy istniejącego przed jej wydaniem. Zdaniem apelującego nie było również podstaw do stwierdzenia, że brak złożenia przez wnioskodawcę zaświadczenia poświadczającego okoliczności pobierania zasiłku dla bezrobotnych wynikał z niepoinformowania wnioskodawcy o takim obowiązku. Informacja o konieczności złożenia tego zaświadczenia wynikała bowiem wprost z druku wniosku o świadczenie przedemerytalne. Ponadto apelujący zakwestionował datę przyznania wnioskodawcy zasiłku przedemerytalnego i podniósł, że Sąd pierwszej instancji nie wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku motywów przyznania świadczenia od października 2011 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem zaskarżony wyrok oparty został na prawidłowych ustaleniach faktycznych i odpowiada prawu.

Wobec treści zawartych w apelacji zarzutów, w postępowaniu apelacyjnym spór ograniczył się do rozstrzygnięcia, czy wnioskodawca S. K. spełnił przesłanki uprawniające do przyznania mu świadczenia emerytalnego w postaci przedłożenia zaświadczenia z Urzędu Pracy poświadczającego okoliczności, o jakich mowa w art. 2 ust. 3 oraz art. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.) oraz dokumenty stwierdzające, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z przyczyn leżących po stronie pracodawcy i czy okoliczności te mogły być wykazane przez wnioskodawcę już po złożeniu wniosku o świadczenie przedemerytalne i wydaniu decyzji przez organ rentowy w tym przedmiocie, a w dalszej kolejności także od jakiej daty świadczenie przedemerytalne wnioskodawcy przysługuje.

Trafnie zauważono w apelacji, że przedmiotem oceny w postępowaniu sądowym wszczętym na skutek odwołania od decyzji organu rentowego jest prawidłowość i legalność decyzji w dacie jej wydania, a nie ocena jej prawidłowości w stosunku do stanu rzeczy zaistniałego w późniejszym czasie, gdyż Sąd ocenia legalność kontrolowanej decyzji według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania i nie może przyznać ubezpieczonemu świadczenia, jeżeli warunki je uzasadniające zostały spełnione po wydaniu decyzji. Jednakże jak wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 18 kwietnia 2001 r. (II UKN 335/00, OSNAP z 2003 r. Nr 1, poz. 19 oraz wyroku z dnia 10 marca 1998 r. II UKN 555/97, OSNAP z 1999 r. Nr 5, poz. 181), dopuszczalne są wyjątki od zasady orzekania na podstawie stanu rzeczy istniejącego w dacie wydania decyzji organu rentowego w oparciu o art. 316 § 1 k.p.c. (podobnie w wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., II UK 280/06, OSNP z 2008 r. Nr 17-18, poz. 260 stwierdzając, że w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy, nie jest wyłączone orzekanie o tym świadczeniu za okres późniejszy niż określony w zaskarżonej decyzji organu rentowego). Podyktowane jest to względami ekonomii procesowej w sytuacji, gdy oczywiste jest, że przy zastosowaniu obowiązującej w tych sprawach procedury świadczenie zostałoby przyznane. W szczególności, gdy toku postępowania sądowego okaże się, iż powstanie tego prawa w późniejszym czasie nie budzi żadnych wątpliwości i nie wymaga prowadzenia postępowania dowodowego przed organem rentowym. Zaś w wyroku z dnia 2 sierpnia 2007 r. (III UK 25/07, OSNP z 2008 r. Nr 19-20, poz. 45) Sąd Najwyższy stwierdził, że ostatecznie postępowanie sądowe toczy się według reguł wynikających z przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, a odwołanie od decyzji organu rentowego zastępuje pozew w sprawie cywilnej. Stąd też założenie, że orzekanie w procesie przed sądem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dotyczy wyłącznie badania legalności decyzji organu rentowego, nie może mieć charakteru absolutnego. Ma ono bowiem uzasadnienie tylko wtedy, kiedy odwołanie się do art. 316 § 1 k.p.c. wypaczałoby charakter postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych i prowadziłoby do jaskrawego pominięcia odrębności tego postępowania poprzez całkowite pozbawienie znaczenia postępowania administracyjnego poprzedzającego postępowanie sądowe. Niebezpieczeństwa takiego nie ma w sytuacji, kiedy spełnienie się ostatecznej przesłanki prawa do świadczenia (np. osiągnięcie wymaganego stażu ubezpieczeniowego, czy też przedłożenie określonego dokumentu jak w niniejszej sprawie) w trakcie postępowania sądowego jest oczywiste i niekwestionowane przez organ rentowy. Zaś wszystkie powoływane powyżej orzeczenia Sądu Najwyższego dopuszczają wyjątek od zasady, że sąd ocenia legalność decyzji rentowej według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania. Wyjątek ten dotyczy spraw identycznych jak niniejsza sprawa, bowiem i w tej sprawie zaskarżona decyzja odmawiająca wnioskodawcy prawa do świadczenia przedemerytalnego wydana została wobec braku zaświadczenia z Urzędu Pracy oraz informacji w świadectwie pracy, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. Zaś poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia wskazują, iż w okresie od dnia 27 kwietnia 2011 r. do 26 kwietnia 2012 r. wnioskodawca pobierał zasiłek dla bezrobotnych i jest zarejestrowany jako bezrobotny (Sąd pierwszej instancji otrzymał stosowną informację z Powiatowego Urzędu Pracy w K. wraz z zaświadczeniem), a nadto, że ostatni stosunek pracy wnioskodawcy został rozwiązany w wyniku wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę Chłodnie (...) S.A. (co stwierdził Sąd Rejonowy w Kielcach w wyroku z dnia 11 października 2011 r. do sygn. akt IV P 279/11) – a zaistnienia tych okoliczności organ rentowy merytorycznie nie kwestionował. Zatem prawo wnioskodawcy do świadczenia przedemerytalnego jest oczywiste (spełnienie pozostałych przesłanek z art. 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych było w sprawie bezsporne), a ponowny wniosek o to świadczenie musiałby zostać załatwiony dla niego pozytywnie. W tym stanie rzeczy rozstrzygnięcie ustalające prawo do świadczenia przedemerytalnego z powołaniem się na zasady ekonomii procesowej, jest usprawiedliwione. Brak stosownych wywodów w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku z powołaniem się na przytoczone wyżej stanowisko judykatury nie ma wpływu na trafność zaskarżonego wyroku albowiem to czy wyrok zawiera prawidłowe rozstrzygnięcie nie zależy od tego, jak zostało sporządzone jego uzasadnienie (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2008 r., II CSK 449/07, LEX nr 442515 oraz z dnia 18 czerwca 2007 r., II PK 338/06, LEX nr 375683).

Nie są również uzasadnione zarzuty apelacji kwestionujące datę przyznania wnioskodawcy prawa do świadczenia przedemerytalnego. Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, świadczenie przedemerytalne przysługuje po upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych. W myśl natomiast art. 7 ust. 1 tej ustawy prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek zainteresowanego od następnego dnia po złożeniu wniosku wraz ze stosownymi dokumentami. Zaś wnioskodawca, który wniosek o powyższe świadczenie złożył do ZUS

w dniu 20 września 2011r., zasiłek dla bezrobotnych pobierał od dnia 27 kwietnia 2011 r. Trafnie więc Sąd pierwszej instancji przyjął, że świadczenie emerytalne przysługuje mu od października 2011 r.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż zaskarżony wyrok oparty został na niewadliwych ustaleniach faktycznych i jest zgodny z prawem, zatem apelacja jako nie zawierająca usprawiedliwionych zarzutów na podstawie art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.